

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., király-utca 9.
hova az előfizetési összegzek valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszatérve.

TARTALOM: Előfizetésre való felhívás! — 1496—1896. — Tárca. Hogy jutottam én feleséghez. — Mennyi dohányt termelünk? — Szivarjaink! — Dohányárusok jövedelme. — Hiány. — Dohányárusok vasárnap munkaszünete. — D. Cuba. — Hirsch-féle nagytözsde. — T. Előfizetőinkhez! — Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatali pósta. — Hirdetések.

Előfizetésre való felhívás!

Tisztelettel felkérjük lapunk t. pártfogóit és mindazokat, kik jelen számot megkapták, hogy az előfizetési összeget

fél évre 2 frt 50 krt

posta fordulatával beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Ugy az eddigi, mint az ezután belépő féléves előfizetőinknek karácsonyi ajándékol Csillag Máté „Eszményvilágban“ című, igen díszesen kiállított drámai költeményét fogjuk megküldeni.

Tisztelettel

a „DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, VII., király-utca 9.

1496 — 1896.

Románus Paulus spanyol szerzetes 1496-ban ismerte fel a dohánylevelet Szent-Domingóban. Mint orvosi szer, sebtapasz, vallási és disznóvénnyel tengett sokáig a dohánylevél, míg nikotin

tartalmát felismerték és ennek folytán hovatovább nélkülözhetlen élvezeti szer lett különböző népfajok között egyaránt.

Minél jobban terjedt a dohány-élvezés szokása, annál többen éltek hasznából, üzérkedtek vele.

Milliók — milliókat szereztek ezen növényből. Mi sem természetesebb, hogy az államok figyelmét ezen folyton növekvő jövedelmi forrás ki nem kerülhetett. Egyedáruvá tették. Kizárólagos tenyésztési és feldolgozási jogot biztosítottak maguknak az államok és azóta óriási horderejű szerepet játszik az állnmháztartás vagyoni egyensúlyában — legtöbb államban — a dohány.

Milliókat eredményez, viszonylag kis fáradsággal és semmi regievel.

Nálunk Magyarországon az állam pénzügyi egyensúlyának helyreállításában évről-évre a dohány játsza a legfőbb szerepet.

Ennek haszna nélkül sok üdvös állami intézkedés maradna el anyagi kényszerből és sok kellemetlen intézkedés lépne életbe pénzelőteremtési kényszerből.

Magyarországon a kincstár legbiztosabb jövedelmét ezen egyedáru nyújtja és az év végén kimutatott számok büszkékké tehetnének ben-

nünket, ha nem tudnánk, hogy a nagy egészen sok tarthatatlan része van.

De nem ennek elbirálása okából irtuk e két számot 1496—1896. egymás mellé.

Azon időponttól, hogy a spanyol szerzetes a dohányt felismerte — azon időpontig, mikor Magyarország impozáns módon — ezredéves fennállását ünnepeleendő — haladását tárlaton fogja bemutatni a nagy világnak, épen 4 század mulott el a végtelen időből.

Kis idő egy nemzet történetében: de nagy egy iparág továbbfejlesztésében.

A dohány mint szédítő szer, vagy mint izgató élvezeti czikk — elvégre iparágunk tekinthető.

Ha a szivar és dohány 400 éves multját tekintjük, bizony lassu haladást észlelünk.

Hiszen Szt. Domingó bennlakói már megkisérelték a dohánylevelet sodorni, megtüzesíteni és füstjét lenyelni.

Sokkal tovább ma sem értünk. Ügyesebben és gyorsabban tudjuk a szivart sodorni, tudunk neki tetszetős külsőt adni; esetleg vegyileg mesterseges aromát biztosítunk a szivarnak; a dohánylapokat helyesebben osztjuk be. Értünk a forgalombahozatalhoz és a fogyasztási kedv üzletszerű művelé-

TÁRCZA.

Hogy jutottam én feleséghez.

Irtá: Cs—M—.

Elhatároztam, hogy szerelmes leszek. Szerelmes? Igen ám, de sehogyan sem értetem ehhez a mesterséghez.

Megkérdeztem a „Szerkesztői üzenetek“ című világlap főszerkesztőjét, hogy van-e olyan tanfolyam, hol a szerelem tudományát töltik szellemi töltésére a magam fajta emberek koponyájába.

A „Szerkesztői üzenetek“ vezércikkkel kezdtem felelt. Vitatta egy „felsőbb szerelmi cursus“ minél előbbi megnyitását szükségét, követelte a tanügyi bársonyszéktől, hogy Pauer tanszéket vegye el és ennek árán e fontos tanszéket létesítse.

Könyv nélkül betanultam a szép vezércikket: de okosabb nem lettem tőle.

Volt nekem két nagybátyám. Ezek tudvalevőleg mindig tele vannak öltöbölcsességekkel.

Az egyikhez kopogtam be. Ez egészen kopasz már, a hamut kezdi mamunka mondani, mindkét lábát köszvény bántja és agglegény.

Egy jó jel után bizton reméltem bölcs tanácsát.

— A szerelem . . . óh — itt egy zsemlye nagyságot ásitott a 40 éves öreg — a szerelem ma már nem létezik és az a kis maradék, a mit annak csúfolnak, csak unalom, fáradság.

Többet nem mondott az öreg. Az ablakon át egy ballerínát pillantott meg, utána rohant és engem ott hagyott a faképnél.

Kopogtam a másikkál. Annak harmadik felesége van és 14 gyermek szaladgál boldog tűzhelye körül.

Ez csak praktikus ember lehet szerelem dolgában.

— Hogyan kell szeretni? Hm. Miért kérdezt? Micsoda, mert meg akarsz nőszülni. Hordod el magad szaporán. Nem olvastad az utolsó tudományos értekezésem a vivisección ellen!

En ugyan nem tudtam a házasság és a vivisección között a kapesot megtalálni, de elhordtam magam.

Elhatároztam, hogy felesapok szerelmi detektívnek.

Spizli lettem. Rálestem egy-két házassulni készülő fiatal emberre. Azt fogom tenni, a mit ók.

Valahogy bepottyantam egy családhoz, a hol hat darab leány várt türelemmel, hogy előbb a hetedik férjhez menjen.

Egyik között csak jut egy nekem is. Zongoráztak. Az én kiszemeltem, Elvira felkért, hogy játszsam vele négykezest.

En zongorához csak annyit értek, hogy ez egy oly négy lábu szörnyeteg, melynek ékelen lármájától sosem tudtam tanulni kis hónapok szobámban.

Zavaromban azt feleltem rögtönzött ideálomnak:

— Bocsanat, de nekem csak két kezem van. Sikerült szójátéknak vehették, mert jóízűen kaczagtak.

— Legalább lapozza a kottát.

— Szivesen! — és én elkezdtem a legbuzgóbb gyorsasággal lapozni a kottákönyvben. Hiában volt nagy buzgalmam, kicsépenntem a kegyből.

Folytattam szerelmi detektív ténykedésemet. Egy másik fiatal ember nyomait követve, felmentem egy bábra.

A mamák mosolyogtak rám. Leányaik barátságosak voltak.

Bravó! Itt biztos a siker.

En soha életemben nem táncoltam.

Míg barátaim tánczórára jártak, én Hórácziszt vágtam be könyv nélkül.

Oh azok a mamák! Oh azok a leányok! Egész Hórácziusomat nem becsülik egy fordulatnyi „dreischritt“re“, felóra alatt kiütötték kezemből húszszor klakkomat, letaposták százszor tyukszememet és frakkom tele lett milligyertya foltokkal.

sehez; na meg a füstöt ma már nem nyeljük le.

Alig két év választ el bennünket a millenniumi kiállítástól.

Az idő rövid, a tett gyorsaságra sarkal.

A magyar dohánymonopolnak ott kell lenni a versenyzők csoportjai között. Versenyezni kell a dicsőségért és azt le is aratni!

Mint dohánytermelő nemzet az egész világ piacán hatodik helyen áll Magyarország; megengedhet tehát magának ezen téren oly fényűzést, minőre más nemzet — ha akar, sem képes.

Ha szakavatott kezek veszik át a kiállítás ezen hálás részének szervezését, ha komoly igyekezettel fognak a dologhoz, ha nem a protekció fogja a kijelölést vezetni, ha nem hiú, üres ambíció, de valódi szakértelem lesz a főben — akkor — a szűkmarkuság félretételével — hatalmas nemzeti igaz tükört állíthat a kincstár a kiállítás egyik fénypontjára.

Nem olyant akarunk, minő 1885-ben volt. Akkor a kincstár nem sokat produkált, nem is vonzott, nem is tanított.

Egyben tüntette ki magát a kiállítás évében a kincstár. A számtalan beözönlött külföldieket a legrosszabb szivarral traktálta.

Véletlen volt e — mi hiszük, hogy csak az — de a kiállítás területén lámpával keresve sem lehetett egy jó, világos szivart találni.

Talán nem volt akkor elég idő előkészültre? Lehet.

Most azonban van még két teljes évünk a millenniumi kiállításig; tehát azon időig, midőn a hazai dohányegyedáru egyes termékeit a nagy világ minden részéből ideözönlő idegenek bírálata elé bocsájítjuk.

Mi már most figyelmeztetjük a mérvadó köröket. Tegyük meg kötelességüket úgy a kiállítást — mint a kiállítási ideje alatt kapható szivar-nemek minőségét illetőleg.

Legyen ez méltó a magyar névhez és a magyar dohánymonopolhoz!

—k—f.

Mennyi dohányt termelünk?

Az 1887-iki XLIV. törvényezikk szabályozta a hazai dohánytermelés ügyét s azóta a dohánytermelés fejlődését lépten-nyomon tapasztalni lehet. Ha anyai dohányt adhatnák a külföldre áruba, mint a mennyi hajdan, akkor bizonyára a dohány Magyarország terményeinek sorában jelentőségteljes helyet töltené be. De még így is — tekintve azt, hogy a kincstár évenként mintegy 8—12 millió forintot fizet ki a beváltott dohányért — igen hasznos és jövedelmező termelési ág.

Az ötvenes évek előtt, a mikor a dohány még nem képezte pénzügyi forrását a kincstárnak, a dohánytermelés szabadon volt gyakorolható; a gyártmányok is szabadon készültek. Sokan állítják, hogy akkoriban jobb anyagot fogyasztottak a fogyasztók, sokan azonban ennek az ellenkezőjét és így bajos volna eldönteni, miként volt jobb tulajdonképen. Tény az, hogy a kincstár kezét ezen iparágra 1851-ben reá tette s azóta folyton kezeli a dohánytermelés és a gyártás ügyeit; hogy a dohány egyike a legjövődelműbb és kiapadhatlanabb forrásoknak, sok példa mutatja. Franciaországban, a hol a dohány szintén a kincstáré, a haszon évről-évre óriási; újabban Oroszország is tervbe vette, hogy a dohánytermelést és dohánygyártást monopolizálja. Bizonyára a cél ott is ezen iparág okserű kihasználása. Azokban az államokban is, a hol még nincsen monopolizálva a dohány, hovatovább be fog ez következni, mert hiába, a pénzügyi viszonyok mindenütt megkívánják azt, hogy a források, a melyek az államok előtt nyitva állanak, kellőleg használtassanak.

Magyarországon a fentebb említett törvényezikk teljesen megfelelőleg szabályozta a termelés ügyét; megállapította azt, hogy kik lehetnek és mely vidéken termelők; beosztotta a területet akként, hogy az a kincstár által megkívántató mennyiséget okvetlenül beszoigáltassa. Igaz, hogy a terület és a termelők száma az az újabban alkotott törvény előtti időszakkal

szemben csökkent, de ennek arányában emelkedett a dohánytermelés s a beváltott dohány mennyiségre jóval több, mint volt a nyolczvanas évek elején és minőségre nézve is kielégítőbb.

Konstatálni lehet továbbá azt is, hogy mostanában a termelők sokkal több figyelmet fordítanak a dohány termelésére, mint régebben s különösen azt, hogy a hajdan virágzó csempészet csaknem megszűnt.

A megalkotott újabb törvény azonban a kincstár bevételeit is rohamosan emelte és míg régebben a tiszta bevételek a kiadásokhoz viszonyítva az 50%-ot alig közelítették meg, azaz 18—20 millió forintra rugtak, ma már megközelítik a 70%-ot, azaz közel 30 millió forintra rugnak. Nagy különbség tehát egy hasznos jövedéki iparágnál 10 millió forintnyi bevétel többlet.

Tagadhatatlan, hogy a kincstár eme pénzügyi forrása még mindig jobban és jobban öntheti a jövedelmet, de hogy ezt elérhessük, elsősorban is kívánatosá válik az, hogy a termelők a legjobb dohányanyagot termeljék. Igyekezni kell oly minőségű dohányt előállítani, hogy abból idegen anyag hozzáadása nélkül is kitűnő gyártmányt lehessen készíteni. Szinte furesán hangzik, tényleg azonban úgy van, hogy szivarjaink és szivarkáink nagy részét idegenből importált dohánylevelekből állítják elő. Magyarországon — csekély kivétellel — mindeddig inkább csak pipadohánynak való dohány termelt.

Évenként 3—4, sőt 5 millió forint áru idegen nyersdohányt kell importálni a kincstárnak, hogy a fogyasztók igényeinek megfelelő gyártmányt képes legyen előállítani.

Való igaz, hogy a finomabb külföldi dohányleveleket, nevezetesen a havanna, virginia, java, kentucky, török stb. dohányt soha sem lehet Magyarországon előállítani, ebből mindig bevételre leszünk utalva, még akkor is, ha a dohánytermelés hazánkban minőségileg a tőkély legmagasabb fokára emelkedik, tény azonban az is, hogy a mostani olesőbb minőségű szivarokhoz Magyarországon elő lehet állítani a megkívántató dohányt. Erről meggyőződöttünk; minden év juttat a kincstárnak pár ezer métermázsza olyan minőségű dohányt, a melyből igen finom ízű és zamatos gyártmány készül.

A mikor a kincstár és a termelők meglesznek egymással elégedve, kötve hiszem, hogy a dohányfogyasztóknak is lehetne okuk jogos panasza; ma még, sajnos, gyakori ez. Lépten-nyomon hallani erős kritikát a szivarok, szivarkák, sőt a pipadohány minősége ellen is; de hát épen az a fő, hogy a termelők teljesen jó

Dühömben vérem formi kezdett. Ledűtöttem rá husz lemonádét, hogy lehűtsem magamat és rohantam haza.

Pakoltam. Leutazom Bugacra, ott van egy atyámfia, annál kibúsulom bánatomat és . . . talán falun könnyebben fogok asszonyt találni.

Az én Bugaczi Laczi bátyám az ő Vilma leányával szívesen fogadtak. Olyan örömmel sürgölődtek az ő „tudós rokonjuk” körül.

De én ezt nem tudtam most megbecsülni. Egy szomszédos ablakon akadt meg szemem. Szép leány állott ott, a gazdag Gáspár Erzsi.

Erre fáj a fogam. Este egy ócska kalendáriumban — mely bátyámnak könyvtárát egy darabban képviselte — olvastam egy szerelmi históriát.

Egy fiatal ember éjjeli zenével nyerte el kiszemeltjének kezét.

Felkeltem. Rohantam cigányért. Vittem imádoztam ablaka elé.

Oh milyen boldog leszek, kinyitja ablakát, lámpát gyújt *ma*.

Kinyitja szívét, szerelmet gyújt *holnap*.

Templomot nyitunk és megesküszünk . . . *holnapután*.

Igy léssen!

— Melyik nőt paráncsulja a nácseságos urfi? — kérdi a füstös Pharaó ivadék.

Sohsem foglalkoztam csak klasszikus költészettel, népdalt egyet sem tudtam; de mégis egyet.

Huzd ezt: „Sajó kutyám jaj de mélyen aluszol.” A banda rákezdte. Az ablak kinyílt. Én szívódobogva lesem kiszemelttem örömtelt arcát.

„Sajó kutyám jaj de mélyen aluszol.” Az ablakot becsapják. A leány apja firkós bottal ront a bandára. Az huzza, huzza.

Sajó kutyám . . . jaj, jaj, jaj! ordít a fekete had.

— Kutyá a fekete lelketek, nem az én leányom!

A moréki futottak jobbra, én balra. A koromsötét éjben a piacra tévedtem, hol egy házartos kofa felhalmozott dinnyegulájának közé ugrottam. A görögdiannyék szélgurultak, én orra buktam. Az édes álmából keserű valóra ébredett kofa tolvajnak nézett és egy sárga dinnyét vágott fejemhez, mely arcomon és fejem bubján a gyorsfestézet színárnyalatait bizonyítva lótyant szét.

Dagadt orral, szírványai színeit játszó ábrázattal vánszorogtam lakásomra.

Másnap láz gyötört. Álmaim rémesek voltak, Zongora, kotta, tyukszem, frakk, cigány, alvó kutyá, tánczóló firkós bot, az esés phisikai törvényeit bizonygató görög és sárga dinnyék váltakoztak álomban.

S a mikor felébredtem? . . .

Ott ült ágyam mellett Laczi bátyám az ő Vilma leányával.

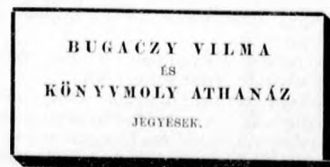
Vilma rakta sűrűn dagadt orromra a hidegvizes borogatást.

Resteltem állapotomat. Félve tekintetem és szegyenkeze ápolónémra.

Ni-ni! De szép helyre való leány az én Vilma rokonom. Hátha . . . Talán? . . . Hősi tette szántam magamat. Mikor új borogatást tett orromra, hirtelen megescókoltam aranyos kacsóját.

Elpirult; de nem haragudott. Laczi bácsi meg csak annyit mondott rá „Jó! jó! majd megdiskuráljuk a dolgot, csak előbb kapd vissza a rendes fizimiskádat”.

Egy héttel később a „Bugaczi Harsoná“-ban következő hír jelent meg:

minőségű anyagot szolgáltatassanak át a kincstárnak s akkor ők is a mostaninál jóval kedvezőbb megváltási árt fogják kapni. Kéz — kezét mos; jó anyagból rossz gyártmányt a kitűnően berendezett hazai dohánygyárakban, a hol a munkaerő kívánni valót alig hagy fenn, hanem jó anyagot igen is lehet készíteni.

Az előtünk fekvő dohányjövédéki statisztika szerint a dohánytermés a múlt évben is kedvező volt, ámbar az eredmény oly kitűnő nem volt, mint 1891-ben.

Termeltek az országban, Horvát- és Szlavonországot is beleértve — a hol mintegy 230 kat. holdra terjeszkedhetett a dohánytermelés — 32 vármegyében 677 községben (11.151 termelő, a mintaültvények hozzáadásával) összesen 73.616 kat. holdon, 531.867 métermáza dohányt, ebből esik a mintaültvényekre 3 kat. hold, 590 négyszögöl, illetőleg 3667 kilogramm dohány.

A kincstár részére tehát 11.151 termelő termelt dohányt; 1891-ben 13.584 termelő volt és így 2433-al kevesebben voltak a termelők. De csökkent a terület is; míg ugyanis, mint fentebb láttuk, 1892-ben 73.616 kat. hold volt, 1891-ben 80.428 kat. hold; a termés-mennyiség abszolút számokban csökkent pedig 644.629 mmázsáról 531.687 mmázsára. Viszonylag azonban a csökkenés nem oly nagy. Tudvalévő ugyanis, hogy az 1891-iki év rendkívüli kedvező volt a dohánytermelésre, míg az 1892-iki év éppen csak normálisnak jelezhető. — Amabban az átlagos hozam 8 métermáza volt, emebben 7.23 mmáza kat. holdankint. A dohánytermés az utóbbi években 1891 és 1892 kivételével 3.59—6.47 métermáza között ingadozott.

A kincstár által adott dohánytermelési engedélyek következőleg oszlanak meg, viszonyítva az előző évhez:

		1892-ben	1891-ben
termeltek kataszteri holdankint és pedig			
0— 1	kat. holdon	5.761-en	6.426-an
1— 5	„	3.214-en	4.837-en
6— 20	„	1.306-an	1.427-en
21— 50	„	604-en	
50—100	„	211-en	894-en
101-en felüli		55-en	
Összesen		11.151-en	13.584-en

A kisebb területek tehát aránylag és viszonylag véve is a legtöbbben vannak. Hogy mily nagy az a terület, a melyet a kincstári dohánytermelők az utóbb lefolyt 10 év alatt használtak, s mennyire rugott a termelők száma évek előtt és mennyire rug most s hány négyszögöllet mivelte egy-egy termelő, ez a következő adatokból tűnik ki:

Évek	termelők száma összesen	beültetett terület		esik négyszögöl egy-egy termelőre
		kat. hold	öl	
1883-ban	34.204	95.650	4.474	
1884-ben	31.192	94.273	4.835	
1885-ben	29.106	91.429	5.026	
1886-ban	26.754	91.036	5.444	
1887-ben	27.013	93.178	5.519	
1888-ban	20.969	87.396	6.668	
1889-ben	14.028	80.793	9.225	
1890-ben	13.186	79.599	9.669	
1891-ban	13.337	80.428	9.648	
1892-ben	11.151	73.612	10.650	

Ez adatok szerint a termelők száma éppen $\frac{2}{3}$ -ával kevesebb most, mint 10 év előtt volt; a dohánytermő terület csökkent mintegy 22.000 kat. holddal, 23 százalékkal, ellenben az egy-egy termelőre eső terület fokozatosan növekedett és ma jelentékenyen nagyobb, mint volt 1883-ban.

Mint már fentebb is kiemelttem, a dohánytermelés területének a daczára a termelők jóval kedvezőbb arányban szolgáltatnak be dohányt, mint évek, vagyis az új törvény előtt, ugyanis:

1883—1887. (öt évi átlagban termelt s beváltott a kincstár) 439.872 mm.

1888—1893. (öt évi átlagban termelt s beváltott a kincstár) 518.452 mm.

Hogy mily nagy hullámzásnak vannak és voltak kitéve az egyes évek terméseredményei, ime a 10 évi termés-hozamok, mely adatok azonban a kivételre termelő engedélyesek terméseredményeit nem foglalják magukban:

Évek	termelt és pedig			
	Összesen mm.	szivarborítók	kortilvöl	közönségesebb
1883.	472.993	2.940	34.899	435.154
1884.	434.958	3.571	21.644	409.743
1885.	497.158	3.437	24.818	468.903
1886.	327.591	2.022	13.475	312.096
1887.	466.661	2.436	24.887	439.738
1888.	452.401	2.166	23.188	427.097
1889.	522.957	3.168	23.789	496.000
1890.	434.443	749	23.367	410.277
1891.	644.629	1.555	30.876	612.198
1892.	531.830	611	25.907	505.312

A jövedelem, mely a termő föld után befolyt a következő volt; első sorban is kimutatjuk a kat. holdankint nyert nyerstermést, azután általában az összes jövedelmet, melyet a kincstár a beváltott dohány után kifizetett:

Évek	átlagos termés a beváltott		kifizetett a kincstár a termelőnek összesen forintot
	kat. holdankint mmáza	kat. holdankint forint	
1883.	4.94	87.72	8.602.535
1884.	4.61	78.57	7.629.385
1885.	5.43	92.06	8.645.294
1886.	3.59	63.81	5.969.196
1887.	5.00	87.38	8.350.760
1888.	5.17	89.13	7.993.439
1889.	6.47	117.17	9.331.304
1890.	5.45	101.55	8.271.557
1891.	8.01	148.19	12.195.177
1892.	7.23	130.73	9.849.711

A P. H. után.

Szivarjaink.

(Folytatás)

II.

Budapest, Erzsébetvárosi gyár.

A.A. Regálítás. Anyagja kifogástalan, a kisárusok különös előszeretettel kéri; mert könnyen szárad és így nem nehéz forgalomba hozni. Vannak e szivaroknak hibái is. Oly keményre vannak sodorva, hogy alig lehet elszívni. A burkolat dohány színére kevés gond lesz fordítva. A doboz színjelzése találmóra történik és így nagy ritkán felel meg a valóságnak.

A. Trabukkó. Anyagja jó. A szivar tulságos vékony, rosszul sodort. Nem kedvelik és csak akkor fogy, ha más trabukkó raktáron nincs. A doboz színjelzése nem felel meg a beltartalomnak.

Bb. Britanika. Anyagja jó. Feldolgozása rossz, szorosra sodort. Színjelzés nem igaz. Ezen szivarokat a kisárusok — nem szívesen fogadják, mert nehéz eladni őket.

B. Havannah. — — — — —

E. Cuba. Anyagja jó, feldolgozása jó. Nagyon keresik. Kifogásolható azonban a szín és alak minduntalan, indokolatlan változtatása, mely eladót és vevőt zavarba hoz. Majd kerek — majd túlerősen préselt. Most mind világos — később mind nagyon sötét burkolatu. Talán érdemes volna a gyárnak ezen főzikkére több gondot fordítani?

F. Trabukkó. Anyagja jó. Feldolgozása jó. Meglehetősen kedvelik.

H. Rövid. Anyagja jó, feldolgozás közepes. Jól szárad — azért a kisárusok kedvelik, bár keveset kaphatnak. Az ezen gyárból kikerült régi H. szivarok határozottan jobbak voltak.

J. — — — — —

K. — — — — —

Selmecei gyár.

A mint előtli években ezen gyár áruait általában kedvelték — úgy elfordult most tőlük a kereslet. Tudunk időt, mikor a selmecei gyár E. Cuba és H. szivarjait joggal égig dicsőítették. Ugy látszik, a gyár vezetése változott meg. A kisárusok tudják, hogy mily nehéz eladni az E szivarokat, mily sokáig — évekig — hever raktáron egy-egy megrendelés. A gyártmányokról külön-külön beszélni legalább is fölösleges. Kivéve a Bb. Britanikát, mely fogyasztható és a többinél jobban gyártott.

Szomolnoki gyár.

Teljes megelégedéssel kell a szomolnoki gyártmányokról megemlékeznünk.

Bb. Britanika. Anyagja jó. Feldolgozása kifogástalan. Csak a dobozok színjelzései ingadozóak kissé. Kívánatos, hogy világos burkolattal több Bb.-t gyártsanak.

E. Cuba. Anyagja jó. Feldolgozása kitűnő. Könnyen sodort, igen élvezhető.

F. Portorikó. Teljesen kifogástalan áru.

H. Rövid. Kitűnő anyag, kifogástalan feldolgozás. Igen keresik. (Megjegyezzük, hogy java burkolatu H. a jó. Miért csinálnak kevésbé jót is? Azt nem érjük.)

J. — — — — —

K. — — — — —

Kassai gyár.

At. Regálítás. Anyagja rossz. Hamuja fekete, rossz szagu. Feldolgozása jó.

A. Trabukkó. Anyag és feldolgozás közepes.

Bb. Britanika. Anyagja közepes. Munkája kitűnő. Burkolat, színbeosztás igen jó. Színjelzés legtöbbször helyes. Joggal keresett áru.

E. Cuba. Oly kevés jön forgalomba, hogy csak lokális érdekű szivar.

F. Portorikó. Anyagja meglehetősen jó. Feldolgozása egészen jó. Keresik.

H. Rövid. Anyagja kitűnő. Feldolgozása igen rossz. A préseléssel elrontják, úgy, hogy nem szelel. Nedvesen jön forgalomba és végtelesen lassan szárad. Nem keresik.

A hajdanta mintául szolgáló kassai gyár, vesztit nimbusából. A mi nagy kár. A régi kassai préselték oly jók voltak, hogy örömmel lestek egy-egy rakományt, ma nem jók.

Reméljük, hogy a kassai gyár még vissza fogja hódítani előbbi jó nevét.

(Folytatása következik.)

Dohányárusok jövedelme.

II.

A mit a dohánykisárusok jövedelméről mult számunkban mondtunk, az csak azon pár boldog kiváltságra illik, kiknek oly helyen van tőzsdéjük, hol a lakbér és egyéb viszonyok a konkurrencziát kizárják.

Ha egy pár ily helység nem volna, talán nem találnánk a fővárosban kisárust, kinek több vagy csak annyi jövedelme volna, mint egy napszámosnak.

Miért? A dohánykisárus rosszabb életviszonyokhoz van szokva, mint egy napszámos?

Nem fejt ki annyi szorgalmat, igyekezetet, mint bármely más foglalkozású állampolgár?

Miért ne legyen — mondjuk legjobb esetben oly üzletnek, melyhez tőke, rizikó, szorgalom, kitartás, 2—3 ember teljes ideje igényeltek, az általunk felvett 30,000 frt forgalomnál oly haszna, hogy ezen egyének mindegyike legalább annyiban részestüljön, mint egy cserépfedő vagy járdalerakó legény?

Mult számunkban oly jövedelmű példát hoztunk fel, minő csak kivételes számban van, most bemutatunk egyet azokból, minő sajnos legtöbb van. Azokból a minő — sajnos — a nagy többség, kiknek alig jut kenyerre és sóra.

A főváros legtöbb kistőzsde forgalmaz egy évben szivarban	13000 frtot
okmánybélyegben	2000 frtot
levélbélyegben	1200 frtot
apróságokért	400 frtot
Összesen.	16.600 frt.

Ebből jövedelme van:	
szivar és dohány után 7%	910 frt
okmánybélyegért 1 1/2%	30 frt
levél 1%	12 frt
apróságokért	150 frt
Összesen	1102 frt

Ez ellenében van kiadása:	
lakkér	400 frt
bérdíj	130 frt
adó	60 frt
légszész	60 frt
szállítás	24 frt
Összesen	674 frt.

Marad tehát a trafikოსnak vagy trafikოს-nának 428 frt liszta haszna; ha egészségemélyt (elárusítót vagy elárusítónél) nem vesz üzletébe.

Kérdezzük: megélhet-e 428 frtból egy család — bármely korlátolt számú taggal is? Megvan-e a 14—16 órai naponkénti szorgalom, test és lélekölő munka fizetve 428 frttal?

És nem akadna csak egy hívatott felsőbb tényező, ki ezeknek igen nyomoruságos helyzetén egy tollvonással segíteni akarna és tudna? (Folytatjuk)

H í á n y .

Az utolsó napokban ismétellen előfordult azon épen nem új, szomorú eset, hogy a cigarettákból — a látszólag jól elzárt ládákból — pár száz darab hiányzott.

Ismét külső gyarákból jövő árúk lettek a folyton dolgozó tolvajbanda által megdézsmálva. Tény, hogy a szállítás tartama alatt történik a lopás.

Csakugyan nem tud ez ellen a kincstár orvoslást találni? Vagy nem érdemes erre több gondot — nagyobb felügyeletet fordítani?

Szabad üzemelt engednek a tolvajoknak a nagyárusok kárára?

Ám jól van! Ez a kincstár dolga, hogy mit csinál; de akkor legalább nyújtson módot a nagyárus kártalanítására. Mert nincs abban sem jogosság — sem méltányosság, hogy más hibájáért a nagyárus annyi kárt szenvedjen!

Dohányárusok vasárnapi munkaszünete.

Utolsó számunkban szözerintli szövegében közöltük a dohányárusok kérvényét, melyet Wekerle Sándorhoz mint pénzügyminiszterhez intéztek a vasárnapi munkaszünet elnyerését illetőleg.

Nem fűztünk megjegyzéseket a beadványhoz, mert lapunk pártállást nem foglal sem azon tulnyomó szám mellett, mely a szünetet kéri — sem azon elenyésző kis szám mellett — mely azt fölöslegesnek tartja.

Szívesen közlünk tárgyilagos nézeteket mindkét oldalról — bár mi a vasárnapi munkaszünet feltétlenül szükségesnek tartjuk.

Egy vidéki nagyárustól kaptunk egy hosszabb cikket, melyben a vasárnapi szünetet sürgeti. Pár érdekesebb részt közlünk a cikkből.

„Nincs az államnak — saját reputációjára érdekeken — radikális eszközökre szüksége hogy saját üzleteit bezárhassa. Nem kell, hogy mindenkiere *váparancsolja* az üzletnek becsukását; de — kinek-kinek tetszésére bízva — *engedje meg*, hogy vasárnap déli 12 órakor a tőzsdéket bezárhassák.”

Az arany középuti illetén hirdetését csak helyesebbi tudjuk. Ha kinek-kinek tetszésétől

függ, hogy zárjon vagy nyitva tartson és akkor mindenki meg lehet és meg lesz elégedve.

A kincstár ellenvetése — a fogyasztás korlátozása — elesik akkor, mert lesz elég nyitott üzlet, hol eladnak.

A tőzsdés — ha félnapot pihenni akar — meg fogja tehetni.

Hogy ezen félnap alatt állandó vevői is a szomszéd üzletbe fogják a hasznót vinni — ez más kérdés.

Felemlítettük ez eszmét, mert csak így oldható meg a kényes kérdés helyesen.

Ezzel meg lehet elégedve a kincstár — mert az eladás nem fog szünetelni. Azon árus, ki eladni akar — eladhat; aki pedig a pihenés szükségét érzi — ám pihenjen!

D. C u b a .

Előbbeni közleményünkhöz híven, hogy a D. Cubát, december 15-ikétől leszállított áron hozzák forgalomba — a nagy- és kisárudakban a raktáron lévő mennyiségeket hivatalosan letárazzák.

A jelzett időtől fogva a D. Cubát 5 krajczárjával lehet kapni.

A raktáron lévő áruk árkülönbözeteit a kincstár most számfejteti és a tőzsdések a pénz — mely nagy összeg aligha lesz — visszakapják.

Ulbaigazításul és a nagyárusokat hiábanvaló kérdezősködésektől megkímélendő, kijelentjük, *hogy a D. Cuba leszállított áron csak akkor lesz a forgalomnak átadva, ha azok újra becsomagoltatják előbb, mi bizonynyal pár heti időt igényel.*

Megemlítjük még, hogy a készlet nagyon kicsiny.

— **A Hirsch-féle nagy tőzsdét**, mely 42 év óta Király-utca 11. szám alatt létezett, tegnap Andrassy-ut 19. szám alá helyezték át.

Ezen nagy tőzsdé — melyet a jelenlegi tulajdonos apja Hirsch Ignác 42 évvel ezelőtt alapított — Magyarország legnagyobb forgalmú dohány tőzsdésége.

Bár az a téves nézet van elterjedve, hogy a nagyárus nem befolyásolhatja forgalmának terjedését — mi azon biztos nézetben vagyunk, hogy ezen kérdéses üzlet óriási terjeszkedése és forgalma első sorban a tulajdonos szakismeretének, szorgalmának és évtizedek növelte üzletkedvének tudható be.

Most 42 év után a régi tulajdonosnak fia Hirsch Jakab veszi át az üzletet, ki számolva a kor követelményeivel, üzleti helyiségét oly fényes és izléssel rendezte be, hogy a fővárosnak díszet fogja képezni.

Sok szerencsét kívánunk az új czégnek!

Rossz pénzek.

A számos zaklatás között — melynek egy trafikოსné ki van téve — nem utolsó helyen áll a rossz pénzek — becsémpészése és rátkimálása. Ha valakinek üpesti hatosa, ólomhamisítvány 20 krajczárosra van, ez bizonyára trafikba viszi és ha az észrevéve a megkárosítási szándékot, el nem fogadják, még gorombaságot is kap. Ezen helyzet javításáról legközelebb bővebben értekezni fogunk.

T. Előfizetőinkhez!

Lapunk célja lévén a dohány nagy- és kisárusok érdekeit minden irányban szolgálni; időnket teljesen a dohányelárusítók érdekeinek szentelni; szerkesztőségünkben egy külön tudakozó osztályt rendeztünk be, a hol minden t. előfizetőnknek bármely dohány és szivar elárusítási szakmába vágó szóbeli vagy levélbéli megkeresését készséggel elintézzük és kimerítő szaktanácsokkal pontosan szolgálunk.

Felkérjük tehát t. előfizetőinket, hogy legnagyobb bizalommal forduljanak megkeresésükkel hozzánk; szakavatott gyors válaszról mindenkit biztosíthatunk

Szerkesztőségünknek sikerült állandó munkatársul oly jogi tanácsadót megnyerni, ki esetleges sérelmek törvényes utoni orvoslását, szakmába vágó beadványok szerkesztését, ügyek sürgetését stb. t. előfizetőink részére készséggel fogja elvégezni.

Szerkesztői üzenetek.

A. D. Köszönjük. Sorát ejtjük.

K. M.-né. Bár keressük is, levélben fogunk válaszolni.

B. J. A papirkosárban pihen.

408. számú előfizető. Vezércikkünk ugyanazt tárgyalván, nem közölhető.

K. . . . g. I. Természetesen, csak be kell küldeni.

B. Lenke. Ha most küldi is be az előfizetési díjat, a karácsonyi ajándékunk szánt Csillag Máté „Eszményvilágban” című díszes könyvet megkapja. — Tessék tehát beküldeni.

Igmándi. Legközelebbi számban sorát ejtjük.

U. V. Helyszerzéssel nem foglalkozunk. Ha elárusító leány akar lenni, tessék a kihirdetés rovatot igénybe venni.

X. Y. Z. Aláírásu cikkről csak akkor nyilatkozunk, ha szerzője teljes nevével jelentkezik.

L. W. Tessék felfáradni szerkesztőségünkbe.

N. Mihály Láthatja, hogy a vidéki érdekeknek ép ugy szószólói vagyunk, mint a fővárosinak.

B. S.-né. Ügyészünknek kiadtuk. Levélben fog választ kapni.

D. F.-né. Személyeskedni sosem fogunk.

G. S. Levél megy. Kis türelem.

I. Róza. Sorjegyve nem nyert.

H. Ö. N. Köszönjük szívélyes sorait. Mint láthatja jelen számunkból, indítványát teljes egészében feldolgoztuk.

H. F. B. Az ön által kért alakban nem áthatunk rendelkezésre, más módon azonban készséggel. A csatolt bélyeg rendelkezésre áll vagy jótékony célra fordítjuk.

Számos előfizetőnknek — kik a szerkesztőt szívélyes üdvözléssel írásban keresték fel — ez uton mondunk köszönetet. Az általános, őszinte hang, mely az üdvözlésekben és köszönetekben megnyilatkozott — tövises munkák bő jutalma és megvalljuk — igen jól estek. Kellemes tudni, hogy azok kikért dolgozunk igazi barátaink. Szívélyes üdvözlöt!

Kiadóhivatal postája.

J. K. Miskolcz. Levélt megkaptuk. Az említett hirdetés egyszeri közlése 4 frtba kerül; a kéziratott kérjük legalább három nappal a lap megjelenése előtt beküldeni.

U. I. Jászladány. Kérésének eleget tettünk. A szivarvegek utban vannak; legközelebb küldünk Virginia szalmákat is. De a postaköltséget ön viseli.

P. O. Szeged. Az e fajta megbízásokat mindig szívesen elvállaljuk. Mert igen kellemes ránk nézve, ha előfizetőink bizalommal fordulnak hozzánk.

S. H. Debreczen. Megbízásában eljárunk, de a legnagyobb sajnálatunkra eredménytelenül.

B. K. Kolozsvár. Nem hisszük, hogy meg nem tudnánk szerelni. Két napi türelmet kérünk.

„LE GRIFFON“

valódi franczia legjobb és legkedveltebb
szivarkapapír és szivarkahüvelyek.

A t. viszonteladók becses figyelmébe ajánljuk, hogy

„LE GRIFFON“

2-37

a tényleg legjobb és legkedveltebb szivarkapapír és minden **papír-**
és **norinbergi nagykereskedésben gyári áron** kapható.

GRÓF ESTERHÁZY GÉZA-FÉLE COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN.

Több ezer
é ismerő nyilatkozat! Teljesen befizetett részvénytőke 640.000 korona.

Az osztrák-magyar birodalom
egyik legnagyobb cognacgyára.

Gyártmányunk, mely minden felhasználott ki-
állítás alkalmával a legnagyobb díjakkal (Dizok-
levél, aranyérem) lett kitüntetve, sok nagyíró
orvosi és más szaktekintély által a franczia cog-
nakkal egyenrangúnak és hasonértékűnek monda-
tott ki és ajánlatott legmelegebben.

Az általunk elért nagy eredmények folytán,
azonban gyártmányunkat, immár hamisítják is,
minél fogva óva intjük t. üzleti feleinket, valamint
a n. é. közönséget, hogy az

ESTERHÁZY COGNAC
vásárlásánál

arra ügyeljenek, vajjon érintellen-e a palaezkzár
és meg van-e a gyári jegy a dugóba égetett név:

Gróf Esterházy Géza.

Az Esterházy Cognac minden jobb esemege-
és drogua-üzletben kapható.

Kossuth Lajos nagy hazánkja sajátkezü, elismerő
levélben nyilatkozik cognacunk minőségének jósa-
gáról, mely főleg a mostani, járványos időben van
hivatalva fontos egészségügyi szolgálatokra!

A dohánytőzsdéseknék mint mellékjövédelmet
különösen figyelmükbe ajánljuk.

Tiszta
bordestillátum!

Operateur Univ. Medic.

Dr. GRÓSZ SÁNDOR

FOGÓRVOS.

Fogtömések (plombirozás),
múfogak készítését,

☞ foghúzást kéjgázzal ☜

eszközöl.

Dr. GROSZ-féle Antisepticus szájviz és fogpor kapható

Károly-körut 7. szám.

Rendel 8-6-ig.

Csász. és kir. szab. I. magyar valódi selmeczi
pípa- és pipaszár-gyár.

TAKÁCS G. VENDEL

Zólyomban, Selmecz mellett.

Ajánlja legjobb minőségű, kizárólag nála gyártott

egészségügyi szabadalmazott pipáit.

Minden ily pipán az ország czimere van bevésvé, e szóval „privilegium”. Képes ár- és mintajegyzékkel kívánatra ingyen szolgálunk. Megrendelésnél kérem kitüntetni, hogy tovább eladásra vagy magánhasználatra kell-e?

Hamisítás ellen óvakodjunk!

Selmecz városban nincs jó anyag a valódi selmeczi pipához, az anyagot minden gyár Zólyomgyéből, Zólyom környékéről szerzi be.

Hirdetéseket

„Dohányárusok Közlönye“

részére

**felvesz jutányos áron
a „Dohányárusok Közlönye“**

kiadóhivatala

Budapest, VII., király-utca 9. sz.

Egy szerencsés alkalmi vétel azon helyzetbe juttatott, hogy a n. é. hölgyközönségnek dupla széles téli Scheviót 45 krért adhatok.

Ezen szövetekből 1200 mtr van raktáron.

FREUND GÁBOR

BUDAPEST,
VII., király-utca 17. sz.

Eisenschiml és Wachtl

Budapest, Erzsébet-tér 9.
Bécs, VII., Kaiserstrasse Nr. 62.

a fényképészet

6-12 és
rokon-szakták

összes kellékeinek

gyári raktára.

6-10

GUMMI

Eredeti pórisi gummi- és hálójagok, finomság és jóság tekintetben a kiválmakat is felülmúlják, tucatonként 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 fűtért. **Bontás amoz** (rövid) 3 és 4 forint, legfinomabb hölgyiszivacsok 2, 3, 4 és 5 fűt. **Női övszerok** Hasso után 2 fűt. Mensinger tanár után 2 fűt 50 kr. darabonként. Suspensoriumok stb. részletezett árjegyzés szerint. Szétkülös titoktartás mellett.

REIF J. specialista BÉCS
I. Stefansplatz, Brandstätte 3.

Praktikus mintagyűtemény urak részére 5 fűt. Árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Magas jutalékot

illetve **kész fizetést** is adunk **ügynököknek** törvényesen engedélyezett sorsjegyek részletfizetésre való elárusításáért. Ajánlatok czimzendők

ADLER ÉS TÁRSA

fővárosi váltóüzlet társasághoz

BUDAPEST.

Dohánytőzsdéknek a legháládatosabb czikk.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ALAPITTATOTT 1858.

Nagyban.

MINKUS IGN. UTÓDA

Kicsinyben.

MINKUS DÁVID

TAJTÉK-PIPA-METSZŐ.

Valódi tajtékpipák jótállás mellett.

BUDAPEST,

VII. ker., Király-utca 21. sz., és Kazinczy-utca 56. sz.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Elismerte jobh és olcsóbb mint másféle gyártmány.

Meghívó.

Ő Felsegeik dicsőségesen uralkodó királyunk és királynénk ezüst menyegzője alkalmából alakult

„Fővárosi szegény-gyermekkert-egylet”

választmányának határozata folytán **f. évi november hó 26-án**, vasárnap délután 3 órakor az egyleti helyiségben, **VII., Akácfa-utca 32. sz. a. az intézet 250 árvája tőli ruhával és cipővel fog elláttatni**, mely ünnepélyre a jótékony-ság terén működő emberbarátokat teljes tisztelettel meghívjuk.

Budapest, 1893. november hóban.

A „Fővárosi szegény-gyermekkert-egylet” választmánya nevében:

Dr. Grósz Sándor, Elnök. Bárány Mikó, Elnök.

Csillag Máté, Titkár.

Schönfeld Hermanné, Elnök.

Horthy Józsefné, Elnök.

Rémi Zsigmondné, Elnök.

Bekszits Gusztávné, Elnök.

Az ünnepély sorrendje:

1. Dr. Grósz Sándor elnöki megnyitó beszéde.
2. Alkalmi szónoklat. Tartja Rákosi Viktor.
3. Az egylet 250 gyermekvédezenének felvonulása és ezek mutatványai.
4. Elnöki zárszó.
5. Az egylet 250 gyermekvédezenének rendszeres ünnepélye.

„LE GLORIA”

szivarkapapír és szivarkahüvelyek

az elismert

legjobb és valódi francia gyártmány

JOSEPH BARDOU és FILS-től Perpignanban és Párisban.

Szivarkapapír **csak akkor valódi francia**, ha a gyáros ezime világosan ki van tüntetve.